

Základy léčby v psychiatrii

Léčba v psychiatrii podle biopsychosociospirituálního modelu spočívá ve více spolu souvisejících modalitách a jejich kombinaci, které by měly mít **synergický efekt**. Léčba cílí na **nastolení rovnováhy** v neurotransmiterových systémech mozku, podporu **neuroplastických procesů**, podporu **regulace** emocí a myšlenek, a ideálně na **zlepšení kvality života** pacienta.

Volba druhu léčby a pořadí ve kterých se jednotlivé modalitativy užívají **závisí na charakteru a tíži symptomů**.

Například při lehké a středně těžké depresi bez zásadních biologických příznaků je preferována psychoterapie s úpravou životního stylu jako léčba první volby. U těžké psychózy se neobejdeme bez farmakoterapeutického zásahu, dále je ale nutná terapeutická (edukační a podpůrná) integrace. Stejně tak je u těžších depresí a neuróz nutné zahájit léčbu farmakoterapeuticky, aby byl vytvořen dostatečně stabilní základ pro psychoterapeutickou práci. U poruch osobnosti je základem léčby psychoterapie a medikace zde hraje podpůrnou roli. U těžkých katatonních, depresivních a psychotických stavů nereagujících na farmakoterapii je indikována elektrokonvulzivní terapie. U závislosti je nejprve zásadní detoxifikace, následovaná režimovou léčbou, a často je nutná psychoterapie a farmakoterapie stavů vedoucích k rozvoji závislosti atd.

Modalitativy léčby v psychiatrii:

• Psychoterapie

- je většinou dominantní modalitou léčby neurotických poruch, reakcí na stres, závislostí a poruch osobnosti (biologická léčba je doplňková)
- základem je **podpůrná a edukační terapie**, které principy by měly být uplatňovány u všech poruch napříč pomáhajícími profesemi, ostatní druhy psychoterapie jsou prováděné kvalifikovaným odborníkem:
 - **psychoterapeutické směry** (analytické, kognitivně-behaviorální, humanistické, existenciální, integrativní a eklektické, arteterapie (musikoterapie, dramaterapie, výtvarná terapie...), nové směry, atd.)
 - **formy provedení** (individuální krátká psychoterapie, individuální systematická psychoterapie, skupinová psychoterapie, párová terapie, rodinná terapie...)

• Biologická léčba

- je většinou dominantní modalitou léčby schizofrenie, BAP, velké deprese, OCD, demence (psychoterapie je doplňková)
- **Farmakoterapie** (antidepresiva, antipsychotika (neuroleptika), anxiolytika, hypnotika, thymoprofylaktika, kognitiva, psychostimulancia, léky používané v léčbě závislostí)
- **Neurostimulační metody** (elektrokonvulzivní terapie (ECT), repetitivní transkraniální magnetická stimulace (rTMS), hloubková mozková stimulace (DBS), vagální stimulace)
- **Psychochirurgie**
- **Fototerapie**
- **Psychedeliky** (ketaminem/psilocybinem/MDMA) **asistovaná psychoterapie**

• Úprava životního stylu

- plní důležitou preventivní a udržovací funkci napříč všemi duševními poruchami
 - pravidelný režim
 - spánek
 - stravovací návyky
 - pohyb
 - pobyt v přírodě
 - relaxace
 - péče o vztahy a zájmy

Fáze léčby duševních poruch:

1. **Akutní** – cílem je redukce těch nejzávažnějších chorobných symptomů
2. **Pokračovací** – cílem je vymizení zbytkových příznaků ideálně s dosažením plné **remise** (úzdavy, bezpříznakového období) a její udržení – tedy **zabránění relapsu** (znovuobjevení symptomů).
3. **Udržovací** - profylaktická – k zabrání **recidivě** (návratu onemocnění)

From:
<https://imagined.site/uni/ppa/> - **Psychiatrie pro adiktology**

Permanent link:
https://imagined.site/uni/ppa/doku.php?id=zaklady_lecby_v_psychiatrii&rev=1767698918

Last update: **2026/01/06 11:28**

